

Interview met Tessa en Jef Kraak over hun deelname aan de Young Adults Conference in Israël/Palestina.

Deelnemers: Vijfenvestig jongeren uit diverse landen: Canada, Noorwegen, Zweden, Zuid Afrika, Frankrijk, Puerto Rico, Schotland, Nederland, Palestina.

Voertaal: Engels.

Programma: bezoeken aan heilige plaatsen, lezingen, bezoek aan Palestijnse families, vrijwilligerswerk, *worships*, Bijbelstudie. Elke dag werd afgesloten met een *debriefing*.

Hoogtepunten?

Beiden noemen bezoeken aan de heilige plaatsen omdat daar de bekende verhalen uit de Bijbel worden ondersteund door beelden. Tessa noemt de omgeving van het meer van Galilea waar veel verhalen over Jezus en zijn leerlingen zich afspelen. Jef is erg onder de indruk van het bezoek aan de hof van Gethsemané. De gastvrije ontvangst (inclusief uitgebreide maaltijd) in Palestijnse families en ook hun verhalen zullen hen altijd bijblijven.

Welke verhalen?

spelletjes doen; onbezorgd.

Over hun dagelijks leven. Zij kunnen niet vrij reizen in hun eigen land. Als een klein kind van twee jaar naar het ziekenhuis moet, mag het kind door het *checkpoint*, de moeder niet. Een vrouw die voor de behandeling van kanker naar het ziekenhuis moest, kreeg pas na drie maanden toestemming om daar naar toe te gaan. Voor haar kwam die te laat. Wij hebben met eigen ogen gezien, vertellen Jef en Tessa, hoe Israëliische militairen kleine kinderen zo hard schopten, dat ze daarna nog nauwelijks kunnen lopen. Een meisje liet ons het litteken op haar arm zien. Israëli's uit de illegale nederzettingen gooiden glasscherven over haar heen en daar is zij in gevallen. Een moeder vertelde dat Israëliische militairen rioolwater over haar dochtertje gooiden. De kinderen die Jef en Tessa ontmoetten, zagen er oud uit. Jef doet voor, hoe zij uit hun ogen kijken: als oude mensen zonder hoop. Met een paar van deze kinderen gingen ze vliegeren. Toen werden het voor even gewone kinderen, die plezier hebben in samen

Jef vertelt dat hij (en andere deelnemers) bij alle verhalen en ervaringen soms zó kwaad werden, dat ze bovenop de militairen wilden springen. Ze deden het niet.

Geweldloosheid.

Op mijn vraag of Jef en Tessa iets hebben gemerkt van haat van de kant van de Palestijnen jegens Israëli's is hun antwoord: nooit!

Zij begrijpen niet hoe mensen die al zo lang worden onderdrukt, het volhouden om geen geweld te gebruiken.

Sabeel is een christelijke organisatie. In de naam van Jezus wordt iedere vorm van geweld afgewezen. Daarbij staan christenen en moslims zij aan zij. Ook de moslims die Jef en Tessa hebben ontmoet, veroordelen geweld. Ook zij zeggen: het is onze opdracht, van onze vijanden te houden.

Omar, een Palestijnse christen, een van de leiders van de conferentie, bereidde de deelnemers voor op mogelijke "moeilijkheden" bij het vertrek vanaf de luchthaven. Hij moest zich daar eerder meerdere malen uitkleden om – zoals hij dat noemde – lichamelijk onderzocht te worden. Toen hem dat de eerste keren overkwam, werd hij vreselijk boos en ging hij schelden. Toen begon hij te begrijpen, dat hij juist dan doet wat van hem wordt verwacht.

Nu pakt hij dat anders aan. Hij kleedt zich vrolijk uit en lacht daarbij. Dan gaat hij spiernaakt rechtop staan met een blik in zijn ogen die zegt: "Kom maar op, mij krijg je niet klein!".

Jammer!

Er was een ontmoeting gepland met bewoners van een illegale nederzetting. Die ging helaas niet door. Wel was er een niet geplande ontmoeting met een gids (ex-militair) die zeer eenzijdig de kant van Israël koos. Hij zei: "Wij blazen geen bussen op waar onschuldige schoolkinderen in zitten", en: "Het leven in Gaza is misschien niet zo gemakkelijk, maar dat komt omdat Hamas daar aan de macht is".

Ik raad Jef en Tessa aan om in Nederland contact te zoeken met bijvoorbeeld *Christenen voor Israël*, zich te verdiepen in het partijprogramma van de *Christen Unie* en vooral te luisteren naar vergelijkbare geluiden, om zelf te kiezen waar zij staan.

Zijn jullie veranderd door deze ervaringen?

Tessa: Bij een Bijbelstudie wilde ik het verhaal van Mozes bij de Rode Zee voorlezen. Ik kon het niet vinden. Dat irriteerde mij. Ik ga nu de bijbel van begin tot eind lezen. En verder zal ik nooit meer klagen als mijn werk een beetje zwaar is. (Tessa studeert logopedie en werkt daarnaast bij 's lands grootste kruidenier). Als vrijwilligerswerk

sjouwden wij rond het snikhete middaguur stenen om een olijfbomengaarde te omheinen. Dat is pas zwaar werk!

Jef: Toen ik daar was, dacht ik: Ik moet iets doen! Ik ga gewoon in m'n eentje in Den Haag staan met een protestbord. Dat trekt tenminste de aandacht, net zoals de *Woman in Black* (vrouwen die geregeld wakes houden als protest tegen de bezetting). Misschien ga ik dat ook nog wel eens doen.

Maar, terug in Nederland, wen ik weer snel aan de luxe van lekker lang in bad liggen en als ik de koelkast open doe en ik zie dat de ham op is, dan baal ik daar van, net als vroeger.

Dat hebben ze slim bekeken bij Sabeel in Jeuzalem. Nu zijn jullie erbij! Als de oude stompen van Sabeel Nederland er niet meer zijn, dan gaan jullie de fakkel overnemen.

Jef en Tessa: Zeker weten, want Omar zei bij het afscheid: Jullie gaan terug naar jullie land. Ook daar zijn problemen. Ik wens jullie een goede reis en sterkte bij de uitdagingen waar jullie voor staan.

Blijf aan ons denken. Morgen moeten wij weer uren wachten bij een *checkpoint*, mogen wij ons niet vrij bewegen in ons land, worden wij weer verleid om geweld te gebruiken, worden onze huizen afgebroken en van onze kinderen oude mensen gemaakt.

De deelnemers aan de Young Adults Conference hebben de behandeling bij een *checkpoint* aan den lijve ondergaan. Zonder dat het was afgesproken, gingen ze daar samen zingen en dansen. Daar werd wat vreemd tegen aan gekeken. En toch veranderde er iets. De mensen die daar al uren stonden te wachten kregen lichtjes in hun ogen.

Jef gaat fysiotherapie studeren. Een tip voor hem: ga zingen en dansen voor mensen die zich niet meer kunnen bewegen. Zeker weten dat ze daar lenig van worden.

Willemien Keuning.